NIEUWSBRIEF

11e jaargang nr. 2 april 1993

van de
Historische Kring Kesteren
en Omstreken

en het
Archief- en Informatie-Centrum
voor de Betuwe

BESTUURSSAMENSTELLING

De samenstelling van het bestuur van de Historische Kring Kesteren en Omstreken is als volgt:
A. Datema (Kesteren), voorzitter, mevr. D.M.C. Kronenberg-Meulenkamp (Kesteren), secretaris, H.J. Gerritsen (Heteren), penningmeester, H.C. Morrees (Heteren), 2e penningmeester, mevr. G. Geurts-Parlevliet (Dodewaard), mevr. Jac.W. de Hartog-van Schaik (Zetten), J. van den Hatert (Echteld), A. Pouwer (Kesteren), Chr. de Bont (Kesteren) en F.F.J. Nieuwenhof (Bennekom).

De samenstelling van het bestuur van het Archief- en Informatie-Centrum voor de Betuwe (van voorgaand bestuur afgeleid met twee toevoegingen) is:
A. Datema (Kesteren), voorzitter, mevr. D.M.C. Kronenberg-Meulenkamp (Kesteren), secretaris, G. van Dam (Opheusden), penningmeester, H.J. Gerritsen (Heteren) en W.A. Rombout (Rhenen).

© Copyright Historische Kring Kesteren en Omstreken

Niets uit deze Nieuwsbrief mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Kring Kesteren en Omstreken.

OPENINGSTIJDEN AIC

Woensdagmiddag	:	14.00-17.00 uur
Woensdagavond	:	19.00-21.00 uur
Donderdagochtend	:	10.00-12.00 uur

Bovendien kan men een afspraak maken.

Telefoon	:	08886-2205
Adres	:	Archief- en Informatie-Centrum voor de Betuwe Voormalig Stationsgebouw NS Stationsstraat 40-42 Postbus 62 4040 DB Kesteren.

Ook voor de Historische Kring Kesteren en Omstreken kan men bovengenoemd telefoonnummer en adres gebruiken.

Betalingen op girorekening 3725054 of bankrekening 33.19.57.183 ten name van de Historische Kring Kesteren en Omstreken.

NIEUWSBRIEF

gezamenlijke uitgave
van de
Historische Kring Kesteren en Omstreken
en het
Archief- en Informatie-Centrum voor de Betuwe

Redactie : A. Datema, mevr. Jac.W. de Hartog-van Schaik, J. van Ingen en F.F.J. Nieuwenhof
Redactie-adres : AIC Betuwe, Postbus 62, 4040 DB Kesteren
t.a.v. redactie Nieuwsbrief

De sluitingsdatum voor het volgende nummer is ***15 juli 1993***

INHOUD

AGENDA 2
JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING 3
EEN GEHEIM AGENT SPRINGT AF 4
DE GESCHIEDENIS VAN DE PRENTBRIEFKAART 5
EEN GETUIGSCHRIFT 6
JAARVERSLAG SECRETARIS 1992 6
JAARVERSLAG AIC BETUWE 1992 8
VERSLAG 1992 ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP 10
JAARVERSLAG FOTO- EN DIAWERKGROEP 1992 11
VERSLAG WERKGROEP STREEKGESCHIEDENIS KESTEREN 1992 11
JAARVERSLAG WERKGROEP ZETTEN E.O. 1992 12
VERSLAG WERKGROEP GENEALOGIE 1992 13
IN MEMORIAM J. VAN DULLEMEN 14
DE HERVORMDE KERK VAN RIJSWIJK (5) 14
HARTELIJK DANK 15
HET HUIS ANDELST (2) 15
GENEALOGISCHE VRAGEN 17
CONTRIBUTIE 1993 17

IMPRESSIES VAN EEN NIEUWKOMER 18
TUSSEN HERINNERING EN HISTORIE 19
HULP GEVRAAGD 20
PERCEELSNAMENATLAS VAN RIVIERENGEBIED 20
TENTOONSTELLING VEENENDAAL 21
EEN MOEDIGE REDDING IN HETEREN 22
HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN (5) 23
OSENVORENREEKS 24

AGENDA

Maandag 19 april 1993 : **Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering,**
aanvang 19.30 uur!
Aansluitend **Hr. W. v.d. Veer**
Een geheim agent springt af

Maandag 10 mei 1993 : **Hr. J. van der Kamp**
Een spiegel met geheugen, als prentbriefkaart verwerkt

Woensdag 19 mei 1993 : **Hr. Kobus van Ingen**
Over de families Van Verseveld en Van Kouteren uit de regio Maurik — Ingen

Maandag 14 juni 1993 : **Prof. dr. J.E. Bogaers**
Een getuigschrift uit Rome, uit een bermsloot in Elst
In het AIC Betuwe!

De ***maandag***lezingen van 19 april en 10 mei worden gehouden in het **Dorpshuis** te Kesteren (Nedereindsestraat 27, tel. 08886-1527).
De ***maandag***lezing van ***14 juni*** wordt gehouden in het **AIC Betuwe**.
De ***woensdag***lezing wordt eveneens gehouden in het **AIC Betuwe** te Kesteren (Stationsstraat 40-42).

Alle lezingen beginnen om ***20.00 uur***, **uitgezonderd** de Jaarlijkse Algemene

Ledenvergadering op 19 april, deze begint om ***19.30 uur***.

Noteer vast in uw agenda of op uw kalender.
Voor alle lezingen zijn leden en niet-leden van harte welkom. Van niet-leden zal echter een bijdrage van *f* 2,50 worden gevraagd.
Het bestuur rekent op een grote belangstelling!

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING

Het Bestuur van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN nodigt u uit tot het bijwonen van de *Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering* op ***maandag 19 april 1992, aanvang 19.30 uur*** in het Dorpshuis te Kesteren.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter.

2. Mededelingen.

3. Behandeling van de jaarverslagen van het secretariaat en van de werkgroepen, welke in deze Nieuwsbrief zijn weergegeven.

4. Behandeling van het financieel verslag over 1992 en van de begroting voor 1993 van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN. Deze liggen een half uur voor de aanvang van de vergadering ter inzage.

5. Verslag van de kascontrolecommissie en dechargering van de penningmeester van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN.

6. Bestuursverkiezing.
   De voorzitter, de heer A. Datema, heeft besloten om af te treden na een onafgebroken periode als voorzitter van ruim 25 jaar. Het bestuur stelt de heer F.F.J. Nieuwenhof, reeds bestuurslid, kandidaat voor deze functie.
   Voor de hierdoor opengevallen plaats stelt het bestuur de heer K. van

Ingen uit Opheusden kandidaat.
Statutair aftredend is mevr. G. Geurts-Parlevliet, die zich herkiesbaar stelt.
Namen van tegenkandidaten kunt u tot zeven dagen voor de jaarvergadering indienen bij het Bestuur.
Opgemerkt zij, dat de voorzitter in functie wordt gekozen, en de functies van de overige bestuursleden binnen het bestuur worden verdeeld.

7. Aanwijzing kascontrolecommissielid.
Aftredend is de heer G.D. Opperman.
Een nieuw lid zal op de vergadering worden gekandideerd.

8. Rondvraag.

9. Sluiting.

Na afloop van de Algemene Ledenvergadering zal een korte pauze worden gehouden, waarna omstreeks 20.15 uur de heer W. v.d. Veer zal spreken over *een geheim agent springt af.* Zie hiervoor de volgende mededeling in de Nieuwsbrief.

EEN GEHEIM AGENT SPRINGT AF

Op ***maandag 19 april 1993*** hoopt de heer **W. v.d. Veer** uit Maurik een lezing te houden over zijn eigen ervaringen in de oorlog, onder de titel: *een geheim agent springt af.*
De spreker is in de oorlogsjaren actief militair geweest. Voor de oorlog was hij ingedeeld als marechaussee bij de brigade Roosendaal. Hij slaagde erin om met een aantal andere marechaussees via Frankrijk te ontkomen naar Engeland. Daar volgde hij een speciale opleiding als commando/geheim agent.
Na eerst als commando een aantal opdrachten te hebben uitgevoerd achter de Japanse linies in Birma, sprong hij op 9 oktober 1944 af als geheim agent in Nederlands bezet gebied. De opdracht luidde om in het noorden van ons land het verzet op te leiden in militaire tactiek, sabotage enz.

mazda

AUTOBEDRIJF
J.A. SPAAN
Stationsstraat 1 - 4041 CH Kesteren
Telefoon 08886 - 1224
MAZDA DEALER
voor Midden Betuwe
Uw adres voor APK

PIET VAN WALSEM

Voor machines, ijzerwaren, gereedschappen, dierenvoeding en hengelsport naar:

Dorpsstraat 2a
Opheusden
Telefoon 08887 - 1317

BLOEMISTERIJ
J. ARENDS

Voor al uw Bloemwerk!

J. Arends
Hamsestraat 40, Opheusden

INTERIEURVERZORGING
VAN DAM B.V.

'De Zwaan'
Rijnbandijk 16
4043 JL Opheusden
Telefoon 08887-1298

VAN GENT TIEL B.V.
SYSTEEM PLAFONDS-WANDEN

LEVERING EN MONTAGE VAN
SYSTEEMPLAFONDS-WANDEN

lid NEVAP

Bezoek onze showroom
met meer dan 50 plafonds

Geopend van maandag t/m vrijdag
tijdens kantooruren

Voor meer informatie
Gijsbert Stoutweg 11 (Ind. Latenstein)
Tiel

03440 - 2 02 22
Fax 2 26 24

CARROSSERIEFABRIEK

WILLEMSEN B.V. KESTEREN

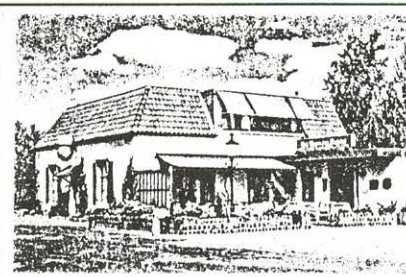

't Wapen van Andelst
anno 1889

Ambiance à la carte restaurant
Voor Uw zakelijke en
familiegelegenheden

Fam. Jansen - De Ruijter
Tielsestraat 190
6673 AE Andelst
Tel.: 08880 - 51688

Veel van zijn ervaringen staan beschreven in zijn eerste boek "Onder de vlag der commando's", aanwezig in het AIC Betuwe.
Het is goed om gezien het karakter van de lezing te citeren uit de inleiding van dit boek.

> ...Het waren onze eigen jongens, die landden op den met mijnen bezaaide stranden van het zwaar door de vijand bezette eiland Walcheren.
> En het waren onze eigen jongens, die vielen in die strijd...
> Onze eigen Nederlandse commando-soldaten...
> Zij streden onder de vlag der commando's.
> En kenden ook de angst voor het uur van de aanval. Omdat zij maar heel gewone mensen waren van vlees en bloed. Alleen beter getraind. Maar toch heel gewone mensen. Zoals U... en ik...

Voor deze lezing is de grote zaal in het Dorpshuis gereserveerd. U kunt dus rustig al uw familieleden en kennissen uitnodigen om ook te komen.

DE GESCHIEDENIS VAN DE PRENTBRIEFKAART

Het doet het bestuur genoegen u uit te nodigen voor een lezing door de heer **J. van der Kamp** uit Dordrecht, verbonden aan de Vereniging Documentatie Prentbriefkaarten (VDP). Hij noemt zijn lezing "*Een spiegel met geheugen, als prentbriefkaart verwerkt*".
De lezing, waarbij het accent ligt op de fotografische prentbriefkaart, zal worden ondersteund door een diapresentatie en vindt plaats op ***maandag 10 mei 1993***.
Precies honderd jaar geleden begon de opmars van de prentbriefkaart.
Vóór die tijd was het recht om geïllustreerde briefkaarten uit te geven in handen van het Staatsbedrijf der Posterijen. Toen dat monopolie in 1892 werd opgeheven, kregen de particulieren de kans prentbriefkaarten te gaan uitgeven en groeide de kaart, vooral in het begin van de 20e eeuw, uit tot een populair correspondentiemiddel.
Behalve de historie van de prentbriefkaart behandelt de heer Van der Kamp de fotografie, de druktechnieken en de procédés hoe de kaarten vervaardigd werden.
In de pauze heeft u de gelegenheid een kleine expositie van kaarten te bekijken. Ook zijn er publikaties van de VDP aanwezig. Na de pauze

komen de prentbriefkaarten uit onze regio aan de beurt.

EEN GETUIGSCHRIFT

De spreker van ***maandag 14 juni 1993*** behoeft nauwelijks meer een introductie. Als trouw begeleider van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN vanaf het eerste uur van de vereniging heeft **prof.dr. J.E. Bogaers** de archeologische activiteiten gevolgd, beoordeeld en gestimuleerd. Bij de officiële viering van het 25-jarig jubileum was hij met een boeiend betoog weer van de partij.
Wij willen u dringend aanraden de kans die u op maandag 14 juni 1993 wordt geboden om deze bij uitstek deskundige en boeiende spreker te horen vertellen over het onderwerp "*Een getuigschrift uit Rome, uit een bermsloot in Elst*" met beide handen aan te grijpen.

Let op! Deze lezing vindt plaats in het AIC Betuwe.

JAARVERSLAG SECRETARIS 1992

Algemene ledenvergadering
De Jaarlijkse Algemene Ledenvergadering werd gehouden op 13 april 1992 in het Dorpshuis te Kesteren.
De voorzitter, A. Datema, opende de vergadering en heette iedereen hartelijk welkom. Er waren ongeveer 50 personen aanwezig.
De jaarverslagen van het secretariaat, van de werkgroepen en van de financiën werden goedgekeurd.
Als nieuwe kascontroleurs werden aangewezen de heren Van Kalkeren en Opperman.
De heer G. Hutten trad af als secretaris.
Door het bestuur werd mevrouw D.M.C. Kronenberg-Meulenkamp uit Kesteren voor deze functie voorgesteld. Zij werd benoemd.
De heer H.C. Moorrees uit Heteren werd gekozen tot tweede penningmeester van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN.
Van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt.

Na de Algemene Ledenvergadering sprak de heer A. Jager over De

LANDBOUWMECHANISATIEBEDRIJF

FA. GEBR. SPAAN

Nedereindsestraat 37, Kesteren. Tel. 08886 - 1221

WIESENEKKER INSTALLATIE-TECHNIEK

WIJ INSTALLEREN AL SINDS 1918

WIJ VERZORGEN VOOR U:

- *C.V.-Installaties en -onderhoud
- *Sanitaire Installaties
- *Electra Installaties
- *Bitumeuze Dakbedekkingen
- *Zonne-energie

Achterberg
Cuneraweg 171
Tel. 08376-19016

Kesteren
A.v.Ostadestr. 46
Tel. 08886-2693

Horloger – Juwelier

B.Gelderman
Kerkstraat 17b
4041 XA Kesteren

's maandags gesloten

★ **SLAGERIJ** ★

VAN DOORN

Uw zelfslachtende slager.

OOK VOOR
GOURMET en
BARBECUE

PRINSENHOF - KESTEREN
TEL. 08886 - 2523
ACHTERSTRAAT 6, ECHTELD
TEL. 03444 -1316

C1000
VOORDEELMARKT
Je weet bij wie je koopt

Driessen

Hoofdstraat 29 - Kesteren - Tel.08886-2001

AUTOBEDRIJF
HAZET

MOLENDAM 28
4051 BJ OCHTEN
TEL. 03444-2819

BOVAG

★ A.P.K. Keuringsstation
★ Levering alle merken nieuwe auto's
★ Ruime sortering occasions
★ Onderhoud, reparaties en LPG-inbouw
★ Moderne autowasserette
★ Taxibedrijf (trouwrijden, ziekenvervoer, enz.)

geschiedenis van de PTT.

Bestuursvergaderingen
De besturen van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN en het AIC Betuwe vergaderden zeer geregeld.
De verslagen hiervan kunt u inzien in het archief van het AIC Betuwe.

Afscheid
Ook in dit jaarverslag willen we even stilstaan bij onze trouwe leden de heer Tornga uit Zetten, de heer Vermeulen uit Kapel Avezaath en de heer Buddingh uit Rozenburg, die in het afgelopen jaar overleden.
We missen hen.

Lezingen in 1992

januari	Hr. M. Pach; De Bijbel en ons daag'lijks brood.
februari	Hr. J. Moelaert; Verdedigingswerken.
maart	Hr. K. Schaap; Nederland leert lezen en schrijven.
april	Hr. A. Jager; De geschiedenis van de PTT.
mei	Hr. E. v.d. Weert; De bevrijding van de Veluwe.
juni	Hr. H.P. Deijs; De Spaanse Armada in 1588.
september	Hr. W.A.M. Hessing; Romeinse en Romeins-inheemse grafvelden.
oktober	De Betuwse avond. Met cabaret, muziek en volksdans. Met medewerking van H. v.d. Hatert, D. Viergever, Paul en Henk van Wely en de volksdansgroep van mevr. Henny Jeronimus. Muzikale omlijsting door W. Daamen.
november	Hr. Chr. de Bont; Veld- en perceelsnamen. Lezing met dia's naar aanleiding van het verschijnen van de jubileum-

uitgave "Atlas van Perceelsnamen in het Gelders Rivierengebied; Deel 1".

Overige activiteiten in 1992
In januari is gestart met genealogische lezingen; er zijn er 6 geweest in de eerste helft van 1992.

Van 27 - 29 april was er een fototentoonstelling over Oud-Ochten en Eldik en het Koninklijk Huis.

Op 12 september was de Open Monumentendag.
Het AIC Betuwe was geopend voor inlichtingen.

Op 3 oktober werd een feestelijke excursie gehouden naar de "Oosthoek van Brabant", onder andere naar het stadje Ravenstein.

12 oktober was de Betuwse Avond in het Dorpshuis in Kesteren.

Op 24 oktober was het de dag van de Officiële Jubileumviering met vele sprekers.
Ook op 24 oktober werd de jubileumfototentoonstelling officieel geopend, terwijl er 's avonds een gezellige avond was voor de vaste medewerkers.

Op 7 en 14 november leidde de heer A.K. Kisman een cursus genealogie.

Het ledenbestand op 31-12-1992 was 360 leden, inclusief huisgenootleden.

Dieneke Kronenberg, secretaris

JAARVERSLAG AIC BETUWE 1992

In het verslagjaar bezochten circa 2000 personen het AIC Betuwe. Diverse scholen bezochten onze instelling (mede op onze uitnodiging om de jubileum-tentoonstelling te bezoeken). Ook werden scholen bezocht met diapresentaties over uiteenlopende historische onderwerpen.
Goede contacten met gemeenten, onderwijsinstellingen en verenigingen

Fa. S.A.H. v. Binsbergen & zn.
ZAAD-EN PLANTENHANDEL
BROEKDIJK 31a
4041 CT KESTEREN
TEL. 08886– 1343

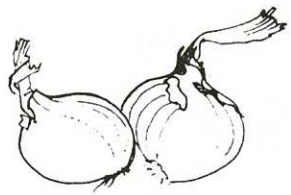

UW ADRES VOOR:
– TUINBLOEMEN, LANDBOUWZADEN EN BESTRIJDINGSMIDDELEN
– ALLE SOORTEN POOTAARDAPPLEN PLANTEN EN MESTSTOFFEN

HOBÉ
BROEKDIJK 21 KESTEREN
TEL. 08886–1267

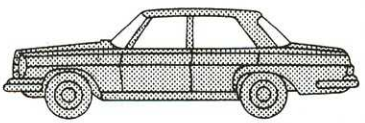

VOOR:
* **TAXI** DIENSTEN
* TROUWRIJDEN
* ROLSTOELVERVOER
* ZIEKENHUISVERVOER
(PARTICULIER VERZEKERDEN)

VOOR:

SCHOENEN
LEDERWAREN
SPORT-
ARTIKELEN

ook voor al uw

SCHOEN-
REPARATIE
EN SLEUTELS

VAN BREDA

OCHTEN
Molendam 39
Telefoon 1282

VOOR:
- **A.P.K.-KEURING**
- **NIEUWE EN GEBRUIKTE AUTO'S**
- **L.P.G.-INBOUW**
- **AUTOWASSERETTE**
- **UITSTEKENDE SERVICE**

NAAR:

Garage Van Schenkhof

Liniestraat 36 OCHTEN 03444-1473
VOOR COMPLETE SERVICE

Het nieuwe Tebbe-centrum voor hobby- en creativiteitsmaterialen

mercuriusweg 3
4051 CV ochten
telefoon 03444-3374
telefax 03444-2904

OPENINGSTIJDEN:
Het centrum is geopend
op werkdagen van
09.00 - 16.30 uur

EEN NIEUW CENTRUM MET EEN UNIEKE KOLLEKTIE.

Overzichtelijk en systematisch treft u in ons nieuwe centrum alles aan wat denkbaar is op het gebied van tekenen en schilderen, handvaardigheid, textiele werkvormen, breien en borduren, hobbytechnieken, etc..
Een meer dan komplete kollektie bestemd voor :

- alle leerkrachten creatieve vakken werkzaam binnen de diverse sectoren van het onderwijs
- alle afdelingen aktiviteitenbegeleiding in zieken- verpleeg- en verzorgingshuizen
- andere gebruikers van creatieve materialen binnen o.a. recreatiewerk, sociaal-kultureel werk, verenigingen en hobbyclubs.

Het Tebbe centrum in Ochten,
een bezoek meer dan waard ...

werden onderhouden en zo mogelijk verstevigd.
Voorspoedige voortgang was er ook in 1992 met het op microfiches laten zetten van het Oud Rechterlijk Archief van de Nederbetuwe en de transcriptie ervan. De resultaten zijn te vinden in de Osenvorenreeks, waarvan nu al een 50-tal in de hoofdserie en een 100-tal in de nevenserie zijn verschenen.
De uitbreiding en de inventarisatie van de foto- en dia-bestanden vorderen gestaag.
Het inventariseren van kranteknipsels en familieberichten ten behoeve van de afdeling genealogie werd met voortvarendheid voortgezet.
Voor belangstellenden in de genealogie — met name voor Betuwse geslachten — werden in het AIC Betuwe bijeenkomsten georganiseerd. De belangstelling hiervoor is groeiende.
De bibliotheek voor regionale en lokale geschiedenis van ons werkgebied, alsmede de bibliotheek ten behoeve van genealogisch onderzoek ondergingen uitbreidingen, niet in het minst door giften in natura van particulieren. Echter minder dan we wensten, want de financiën laten grotere uitbreidingen niet toe.
Groot onderhoud van het gebouw baart ons grote zorgen. Mogelijk komt er in 1993 een oplossing.
Klein onderhoud werd weer voortreffelijk gedaan door de heren W. Rombout, J. van Dam en anderen. Voor wat de interieurverzorging betreft zijn we veel dank verschuldigd aan mevrouw B. van der Linden-Florissen.
In het verslagjaar was Sandra van Leijen op het AIC Betuwe werkzaam in het kader van het Jeugd Werk Garantieplan en Jacomina Turiai als stagiaire en leerlinge van de Scholengemeenschap Rhenen.
Het bestuur van het AIC Betuwe bestond in het verslagjaar uit de heren A. Datema, voorzitter, mevr. D.M.C. Kronenberg-Meulenkamp, secretaris, G. van Dam, penningmeester, H.J. Gerritsen en W. Rombout, leden.
Het bestuur dankt een ieder, die zich — op wat voor wijze ook — heeft ingezet voor het AIC Betuwe en hoopt dat er in 1993 op dezelfde wijze en met hetzelfde enthousiasme kan worden voortgegaan.

A. Datema, voorzitter

VERSLAG 1992 ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP

Waar kunnen we vandaag gaan zoeken wordt vaak gevraagd. Is er geen vindplaats waar we archeologie kunnen bedrijven? Waar kunnen we graven? Veelal worden deze vragen gesteld door de jongeren onder ons. Elke zaterdagmiddag komt de werkgroep archeologie bij elkaar. Toch worden er steeds nog plaatsen bezocht waar oude bewoningen zijn te vinden.
De bodemkaarten van de Betuwe geven voldoende aanwijzingen waar de stroomruggen en oeverwallen liggen. Reeds vele jaren wordt aan de hand van deze gegevens onderzoek gedaan. Maar al rijdende door het landschap kunnen ook oude bewoningen worden gevonden. Alleen al de lichte glooiingen op de wegen zijn vaak aanwijzing dat men met een stroomrug of oeverwal te maken heeft. Deze ruggen zijn vaak de plaatsen waar de oude bewoners van de Betuwe honderden jaren geleden leefden.
25 jaar heeft de archeologische werkgroep de Betuwe doorzocht en veel vindplaatsen zijn inmiddels op de kaart aangegeven. Zo eens vlug de lijst doorlopende blijkt dat ons vindplaatsengebied zeer groot is. Enkele willen wij hier noemen: Romeinse nederzetting te Maurik, kasteel Hoekenburg te Rijswijk, bewoningsresten uit de Romeinse tijd te Ommeren, Romeinse vondsten te Geldermalsen, Zoelen de Beldert vondsten vanaf de Bekercultuuren tot de Middeleeuwen, Romeinse Grafvondsten te Kesteren, Romeins en Middeleeuws aardewerk te Echteld, IJzertijdaardewerk te Andelst en Herveld, Romeinse bewoningen te Valburg, Romeins-inheemse grafvelden te Driel en Heteren, Romeinse en Middeleeuwse bewoningen te Randwijk, en Vlaardingencultuur te Lakemond, waar ook veel ijzertijdsporen te vinden zijn. Gebruiksvoorwerpen zoals spinklosjes en werpkogels maar ook veel Latène-glas uit de IJzertijd, de grote bronstijdvondst te Opheusden en Romeins en IJzertijdaardewerk te Culemborg.
Dit is nog maar een kleine opsomming van de door de werkgroep bezochte plaatsen. Ook in 1992 zijn weer veel plaatsen bezocht. Meestal bekende vindplaatsen, maar altijd nog de moeite waard. Op diverse landerijen in ons gebied werden oppervlaktevondsten geborgen.
Alles wordt zorgvuldig onderzocht en ingedeeld in de categorie waarin het thuishoort. Het determineren van aardewerk is een moeilijke aangelegenheid. Veel studie gaat hieraan vooraf. Het ijzertijdaardewerk blijkt meestal de moeilijkste opgave. Veel aardewerk lijkt op elkaar. Vaak zijn het maar

Foto's maak je van de hoogtepunten in je leven. Van je vakanties, de kinderen, de leuke momenten, de mooie herinneringen. Met zulke foto's neem je geen risico.

Die breng je naar de Presto Print Fotovakman, die er de tijd voor neemt om er iets moois van te maken. Die ze met zorg en aandacht behandelt, ze niet even afraffelt en altijd wel een leuke aanbieding voor u in petto heeft.

Foto-Video-Hofman

Hoofdstraat 4

6671 CB Zetten Tel. 08880-51651

BLOEMEN. PLANTEN. KADOSHOP

v.d. Pieterman

Oranjelaan 3 - 6669 AH Dodewaard - Tel 08885-2330

Het beste adres voor al uw:

bloemen, planten, kadoartikelen enz.

Wist u dat u bij ons ook uw schoenen kunt laten repareren en dat uw kleding in één dag gestoomd kan worden?

Uw bloemetje kunnen wij over de hele wereld laten bezorgen.

Het meest veelzijdige adres in uw dorp.

N. WILLEMSEN

RUND- EN VARKENSSLAGERIJ

Ook voor koud buffet's en barbeque staan wij voor U klaar.

Dorpsplein 1

DODEWAARD

Tel. 1338

HOTEL-PENSION

„De Oude Duikenburg"

ECHTELD (GLD)

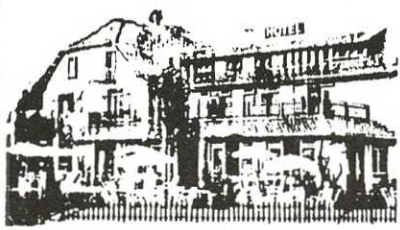

Wat u ook te vieren hebt,
wij hebben er een zaal voor:
de Maaszaal tot 25 pers.;
de Lingezaal tot 40 pers.;
de Rijnzaal tot 120 pers.;
de Waalzaal tot 500 pers.;
Hotelkamers met bad of douche v.a. f 37,50 p.p.

De nieuwe folder voor diners enz. ligt nu voor u klaar. Wat u maar wilt diner, koud buffet, fondue, koffietafel, u kunt ervoor bij ons terecht.

Zondags gesloten.

FAM. J. DE HEUS

Voorstraat 30, 4054 MX Echteld. Tel. 03444-1440

Excursie of uitstapje?

Bezoek het gerenoveerde
BOERENWAGEN MUSEUM
TE BUREN (Gld.)

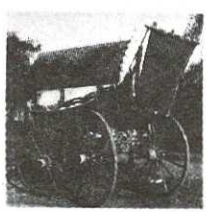

Een unieke tentoonstelling:
HISTORISCH KINDERSPEELGOED

Open: 1 mei-1 oktober (maandag gesloten)
di. t/m zondag: 13.00-17.00 uur
Groepen op aanvraag.

Tel. 03447-1431, Achter Boonenburg 1, Buren (Gld)

REUGEBRINK
opticiens

Voor de dingen die U met het blote oog niet (meer) waarneemt:

-Leesglazen
-Loepen
-Dradentellers
-Leeslinialen
-Microscopen
-Verrekijkers

Julianaplein 5, Zetten 08880-54508

kleine details, die aanwijzing geven over het tijdvak waarin het aardewerk geplaatst kan worden.
Komende winter zal weer een begin worden gemaakt met uitzoeken van eerdere vondsten. Veel kisten staan klaar voor nader onderzoek.
Ook de vele gebruiksvoorwerpen zullen nog eens nader worden bekeken en ingedeeld.
In 1992 is mede in verband met het 25-jarig jubileum van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN aandacht besteed aan de jeugd. Een groot aantal basisscholen uit de omgeving hebben de expositie van archeologische vondsten in het AIC Betuwe — het voormalig stationsgebouw te Kesteren — bezocht. Ook op de Mavo te Kesteren is veel aandacht besteed aan archeologie en hebben meerdere klassen een bezoek gebracht aan de expositie en op de Mavo was door de leraren een geschiedenisles over de oudste bewoners uit ons gebied samengesteld.
Ondanks alle drukke werkzaamheden in verband met het 25-jarig jubileum is nog de nodige aandacht besteed aan archeologie.

Indien u hiervoor óók interesse heeft, neem dan gerust eens contact met ons op.
Archeologie blijft boeien!

H.J. Gerritsen en K. van Ingen

JAARVERSLAG FOTO- EN DIAWERKGROEP 1992

Komt in volgende Nieuwsbrief.

VERSLAG WERKGROEP STREEKGESCHIEDENIS KESTEREN 1992

Over de afgelopen periode moeten wij tot ons leedwezen meedelen dat ons door overlijden twee leden ontvallen zijn. De heer Tornga en de heer Vermeulen. De heer Tornga was bekend om zijn kennis van de geschiedenis van Dodewaard en omgeving, terwijl de heer Vermeulen bekend was om zijn kennis van de geschiedenis van Tiel en omgeving. Zij

zijn ons zeer tot steun geweest gedurende een lange periode.
Verder werd dit jaar voortgewerkt aan de opzet en inrichting van het steeds uitbreidende Archief- en Informatie-Centrum voor de Betuwe. Het toegankelijk maken van de aanwezige bronnen vroeg veel aandacht. Verder werd op de openstellingsuren van het AIC Betuwe hulp en advies verleend aan de bezoekers voor de door hen gevraagde informatie.
Ook het 25-jarig jubileum vroeg de aandacht voor de organisatie en de begeleiding ervan.

A. Pouwer

JAARVERSLAG WERKGROEP ZETTEN E.O. 1992

In het verslagjaar zijn vijf bijeenkomsten georganiseerd in "Het Wapen van Andelst". De familie Jansen, waarvan leden ook lid zijn van onze Kring, verdient alle lof voor de genoten gastvrijheid. Het bezoek aan de bijeenkomsten liep wat uiteen en bedroeg gemiddeld rond de 30 personen.
Op 17 februari verzorgde de heer Van Bastelaere een lezing met dia's over middeleeuwse kastelen en het leven daar en in die tijd. De kastelen in onze naaste omgeving kregen veel aandacht.
Op 30 maart stond de streektaal centraal. Dit uitgebreide onderwerp werd behandeld door een drietal inleiders, onze leden Viergever, Van Wely en Riem van den Berg. Diverse manieren van studie der streektaal werden geschetst, er was aandacht voor typische trekken van de streektalen in de Over-Betuwe en er werden enkele verhalen in dialect voorgelezen.
Op 21 september wandelden we in gedachten, onder leiding van ds. Smits met Heldring mee. Zijn publikaties bevatten belangwekkende opmerkingen, in elk geval keek Heldring goed om zich heen.
Op 26 oktober hield prof. Hellinga uit Wageningen een voordracht over "Houtvlotten op onze grote rivieren" met dia's en een video-presentatie. De houttransporten van grote omvang verdwenen bij het opkomen van de stoomvaart.
Op 7 december stond O.G. Heldring opnieuw in de belangstelling, ditmaal in het kader van een lezing over "Heldring en Pierson" door Van Wely. Hierbij ging het vooral om de bewogen stichter van tehuizen voor jeugdige gederailleerden. Zijn werk te Zetten werd door Pierson voortgezet.

Op 17 april hebben we een excursie naar Wageningen georganiseerd, Het museum "De Casteelse Poort" en een stadswandeling waren ons doel. Nu de herbouw van een deel van de Wageningse binnenstad nog niet is begonnen, zijn sporen van vroeger nog goed te zien.
Door individuele leden is veel werk verzet voor de jubileumtentoonstelling en in de werkgroep "Kasteeltuin Hemmen". De laatste is een geheel zelfstandige groep die tot doel heeft de oude kasteeltuin in Hemmen weer te doen herleven.
Aan het eind van het verslagjaar bedroeg ons ledental ongeveer 90.

De voorzitter
J.N.B. Poelman

De secretaris
W.J.G. van Mourik

VERSLAG WERKGROEP GENEALOGIE 1992

In de afgelopen periode is door velen gewerkt aan het ontsluiten van de aanwezige gegevens voor gebruik door belangstellenden.
De hoeveelheid gegevens is echter zo groot dat het nog geruime tijd zal duren voor alles verwerkt en beschikbaar zal zijn in de ons voor ogen staande vorm. We denken daarbij aan het opslaan in computerbestanden van de doop-, trouw- en begraafboeken van ons gebied. Zo ook van de gegevens op de fiches van de Burgerlijke Stand van ±1820-1890 over geboorten, huwelijken en overlijden van de gemeentes in ons gebied. Deze werden in de afgelopen periode aangekocht en kunnen met leesapparaten inmiddels geraadpleegd worden.
De transcripties van het Oud Rechterlijk Archief gaan onverminderd door en worden gepubliceerd in de Osenvorenreeks, die inmiddels meer dan 100 nummers telt.
Ter gelegenheid van het jubileumjaar van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN werd een aantal lezingen gehouden door de naaste medewerkers over het materiaal dat aanwezig is in het AIC Betuwe en de bewerking daarvan.

A. Pouwer

Woninginrichting
Textielhandel

P. J. VAN DAM

★ MEUBELEN
★ TAPIJTEN
★ GORDIJNEN
★ BEDDEN

Kalkestraat 8 Telefoon 1313

DODEWAARD

P T T
elektrotechnisch bedrijf
Peters van Ton

LANDELIJKE ERKEND INSTALLATEUR IN KRACHT, LICHT, FABRIEKSINSTALLATIES, CENTRAAL-ANTENNESYSTEMEN, GELUIDSINSTALLATIES, AFZUIGSYSTEMEN ENZ.

VERKOOP VAN ALLE ELECTRISCHE APPARATEN EN TOESTELLEN.

EIGEN SERVICE WERKPLAATS OOK VOOR KLEUREN T.V.

KALKESTRAAT 3
Dodewaard telefoon 08885-1214

HOUTLAND
UW BESTE MAAT IN DOE HET ZELF

VAN DORLAND
Waalbandijk 63 - Dodewaard
tel. 08885-12 92

★ VERHUUR AFDELING
★ OP MAAT ZAGEN
★ THUISBEZORGEN
★ VAKKUNDIG ADVIES

HUUR NOOIT TE DUUR! HOUTLAND

B
foto van Beek
DODEWAARD
Nassaulaan 2A
Tel. 08885 - 2212

Pasfoto's in kleur en zwart-wit direkt klaar
Huwelijksreportages
Studio en Portretfotografie
Tevens kantoorbenodigdheden

PRESTO Print
Studio Express Polaroid
RICOH

Assurantie- en financieringskantoor

Voor deskundige voorlichting van alle

* verzekeringen
* geldleningen
* hypotheken
* belasting adviezen

A Hommersom b.v.

beukenlaan 9 postbus 3 4043 ZG
OPHEUSDEN Telefoon 08887 - 2144.

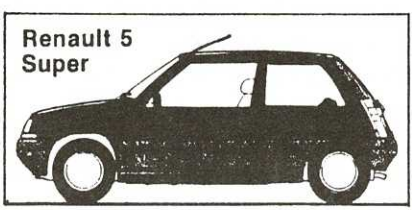

D. Walraven

Dorpsstraat 6,
Tel. 08887 - 1223 Opheusden

Renault dealer voor Midden-Betuwe

APK-keuringsstation

In- en verkoop van automobielen

Van der Garde's WARENHUIS

Opheusden Telefoon 08887-1220

★ Textiel
★ Luxe- en huishoudelijke artikelen
★ Speelgoed
★ Magazijnverkoop serviezen en bestekken
★ Tuinmeubelen

IN MEMORIAM J. VAN DULLEMEN

Op 6 januari j.l. overleed op 73-jarige leeftijd ons geacht medelid Jan van Dullemen. Hij was een regelmatig bezoeker van het Archief- en Informatie-Centrum voor De Betuwe en werkte aan een tweede druk van de genealogie "Van Dullemen". Het was hem niet beschoren zijn werk af te maken. Mogelijk dat een ander het zal afmaken. Hem kennende zou hij dat zeker op prijs gesteld hebben.
De heer Van Dullemen zal bij ons in herinnering blijven als een innemend en bescheiden persoon, steeds bereid anderen te helpen.
Op maandag 11 januari werd de heer Van Dullemen ter aarde besteld. Moge hij rusten in vrede en zijn vrouw en familie de kracht vinden dit zware verlies te dragen.

A. Datema, voorzitter

DE HERVORMDE KERK VAN RIJSWIJK (5)

Kort voor de afgelopen kerstdagen bezocht ik samen met mijn zoon de nu goeddeels gerestaureerde Ned. Herv. kerk te Rijswijk. De kerk, die inmiddels rondom was afgesmeerd en gewit stond er werkelijk stralend bij. Wat een zorg is besteed om de tot voor enige jaren in deplorabele staat verkerende kerk weer in zijn oude luister te herstellen. Het muurwerk is weer strak en ziet er zelfs wat "nieuwachtig" uit en met name de grote gotische vensters met de fraaie omlijstingen geven het gebouw weer helemaal zijn laat-middeleeuwse karakter. De toren staat nog steeds royaal uit het lood, maar het betonnen "korset" dat rond de fundering is gestort, moet hem voor verder verzakken behoeden.
Het interieur was nog niet klaar. Hoge steigers stonden langs de wanden opgesteld om de stuclaag op te brengen en de vloer lag nog grotendeels braak. Buiten de kerk bevonden zich nog steeds de stapels grafzerken (waarvan er dus blijkbaar een ontvreemd is; zie Nieuwsbrief jrg. 11 nr. 1) en de vloertegels.Binnenkort zal het gebouw worden opgeleverd en ik raad een ieder aan om eens een kijkje te gaan nemen. Deze kerk is nu weer een juweel in onze streek.

Kobus van Ingen

HARTELIJK DANK

De heer H. Tap uit Echteld schonk onze bibliotheek diverse delen van Gens Nostra alsmede diverse jaarboeken van het Centraal Bureau voor Genealogie.
Van een goede vriend van onze HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN kregen we diverse delen "Bijdragen en mededelingen" en "Werken" van "Gelre" ten geschenke.
We danken de beide heren voor hun schenkingen.
Mogelijk brengt deze dankbetuiging anderen op een idee.

Het Bestuur

HET HUIS ANDELST (2)

Zoals reeds in het vorige nummer van de Nieuwsbrief vermeld, heeft de redactie enige kopieën gekregen van aantekeningen, die betrekking hebben op het Huis Andelst. Hier volgt het tweede deel, dat overigens geen vervolg is op het eerste deel.

Aanteekeningen omtrent het Huis Andelst

De plaats waar thans boomgaard en grachten zijn, stond voorheen een bloeiend kasteel, wat vooral voor ons Katolieke[n] nog veel merkwaardigs bevatten, omdat er nog meer dan 200 jaar na de Hervorming nog katoelieke menschen woonden. Zooals verder zal blijken [werd] het Huis te Andelst [in] het jaar 1400 bewoond door Van Lijndens, zooals nu nog van dezelfde stam te Hemmen woont. Ook deze Van Lijnden zijn grootvader was nog katholiek geweest, maar op rijpen leeftijd afgevallen of Protestant geworden mogelijk wel met rol dien hij speelde als mede-aan[n]emer van de droogmaking van het Haarlemmermeer met nog 2 andere heere[n].
Om tot Andelst terug te komen, daar heeft honderd jaar na de Hervorming een of meer Priesters verborgen op geleefd. Tot 1821 hebben daar van geslacht tot geslacht altijd R[ooms] K[atholieken] op gewoond, en wel het laatst de Speiaards, waar zeer veel kloosterzusters uit geboren zijn, en ook wel geestelijken.

Een door overlevering bekend gesprek tuschen moeder en dochter is, waarin de moeder op haar sterfbed zegt tegen haar laatste wereldsche dochter, "zal nu de laatste telg uit mijn geslacht (de Speiaards) ook van het aar[d]sche leven verdwijnen", de dochter zegt hierna, "lieve moeder aanschouwt deze ellendige wereld!". Ook deze dochter vertrok naar een klooster.
Toen werd het kasteel met omgeving gekocht door Pietje Pook van Bacheren (die Protestant was) in het jaar 1821, die na een drasserig leven, tenminste, er is van bekend dat hij zich met andere vrouwen ophield (bijvoorbeeld met de vrouw van Casper Meisen). [Hij is] gestorven en begraven in 1828 in de een grafkelder te Andelst. De wed. Van Bacheren is later omstreeks 1840 hertrouwd met de huismeester Panel. Ook deze vrouw hield haar met andere mannen op tijdens haar mans leven. Daar Van Bacheren hiervan zeide "ze meene dat ik slaap, maar ik vang maar een uiltje". Ook is bekend dat zij een of meer zonen had, die ca. 1822 geboren was. Verder haar 2de man Panel had al heel gauw door dobbelen en brasserijen de zaak of goederen opgemaakt en toen met bedreiging des doods de weduwe alles afgeperst zoodat ook haar zoon arm werdt.
Nadat het kasteel met de goederen verkocht was, hebben zij nog een tijdlang te Ede gewoont, en daarna na Amerika op goudvelden vertrokken. Nog is bekend dat de laatste geestelijke bij de Speiaarde Peeters heette en daarvoor Pastoor Brouwer, welke de Brouwers boomgaard, die nu nog bestaat, mede gepoot en ook gegriffeld [heeft]. Verder heeft er een rechte weg gelopen vanaf de Kasteelsche laan en poort tot of door de kerkpoort welke ook nu nog recht tegenover elkaar liggen. Ook is bekend dat de Speiaards een eigen grafkelder bezaten in de Hervormde Kerk, waar P. Buis in begraven ligt. Ook wordt gesproken van een marmeren grafzerk van de Speiaards, welke thans op een waarde van [fl.] 2000,-- geschat wordt. Daar liggen 3 grafzerken in die kerk. Een met het opschrift (en jaartal 1633) "Memento mortis et in aeternum non pecatis", welke zou beteekenen; (Gedenkt te sterven en in eeuwigheid (zult gij) of niet zondigen).
Die zerken 2 ervan zijn breed 1 bij 2 meter en de bovengenoemde 2 meters 60 bij 1,50 en daar staat op: "de Hoog Edele Geb. Baltus van Bemmel sterft 3 Juni 1662". Een andere daar staat op, deze ligt tegen over een zerk, daar staat op "Diderick van Zevener overleed 30 Oktober 1643. Johanna van Bemmel wed. Van Zevener sterft 14 Oktober 1665". Ook is er te Andelst bij den toren der Hervormde Kerk een Heidensche Kapel geweest tot het jaar 1860 of 70.

Assurantiekantoor

H.E. DEN HARTOG

Voor al uw verzekeringen,
financieringen, hypotheken

Lechstraat 12 - 6674 AV Herveld
Tel. 08880-51419

Gedurende de eerste jaren gelden
er zeer hoge premiekortingen.

JUWELIER - HORLOGER

N. VAN DER GREFT

Ook gespecialiseerd
in de verkoop
en reparatie
van antieke
klokken.

Hoofdstraat 64
ZETTEN
Tel.: 08880-51247

Voor een groot assortiment en
een goede service.....

BOEKHANDEL

B.O.S.

Boeken-Kantoorartikelen
en Kantoormachines

Hoofdstraat 84 6671 CC Zetten
Telefoon 08880-51360

AUTOBEDRIJF **J.BLOKLAND**

Voor alle merken: AUTO'S EN OCCASION'S
met Bovag garantie kunt u bij ons terecht
Dealer: Vialle-L.P.G. -installatie * Auto-shop * Benzine en L.P.G.-Station

Tevens het adres voor al uw
Onderhoud en Reparatie - A.P.K. Keuringstation
Hoofdstraat 88 - Zetten - Tel: 08880-52611

Sub dealer
Ford

BETONIJZERVLECHTERSBEDRIJF
W. VAN HAL

Hoofdstraat 49
4041 AB Kesteren
Tel. 08886-2062-1663
Fax. 08886-3258
Autotel. 06-52941983

buigwerk
bouwstaalnetten
geprefabriceerde wapening
en vlechtwerk

De allermooiste keukens staan in Herveld

mooi en praktisch tegelijk!
IKAR keukens

W. FRENTZ - HERVELD
KRUISSTRAAT 1A, TELEFOON 08880-51738
(VRIJDAG KOOPAVOND, 's MAANDAGS GESLOTEN)

Kwaliteit voor betaalbare prijzen
en... alle keukens worden in eigen fabriek voor u naar wens gemaakt.

Johan Winnemuller reizen

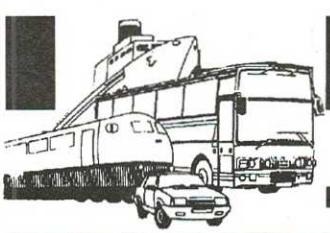

Johan Winnemuller
uw garantie voor een heerlijke vakantie

Onderstalstraat 4
6674 ME HERVELD
Tel. 08880-52245

ANVR

IATA

Waar zon maan en sterren te zien waren ook nog wel dieren gelijkende op groote katten, welke schilderingen veel rood gekleurd waren, op die plaats wordt thans school gehouden.

Ook heeft mijn overgrootvader op de kerkhof tegenover het karnrad van De Leeuw, waar thans een Tap ligt begraven, een eigen groeven gehad dus ten noorden van de kerk. Welke naam was W. Palleda.
Van de pastoor van Andelst is weinig bekend.

Van [de pastoor van] Zetten wordt gezegd volgens overlevering dat die tijdens de hervorming gevlugd was op het kipperek en daar gevonden zijnde door eene Koenen vermoordt is. De destijds zijnde koster gehoord hebbende dat de Roomsche de kerk weer terug zouden krijgen is daarover zoo opgevlogen, dat [hij] een aks of groote bijl genomen heeft anders niets meer kunnende vinden, in den toren is geklommen en de klok stuk geslagen.

(Tussen [ ] is toegevoegd, terwijl enige correctie is uitgevoerd in verband met de leesbaarheid.)

A. Datema

GENEALOGISCHE VRAGEN

Te Rhenen trouwen **Gijsbert van Esseveld** en **Jannetje Jansen** op 3 april 1761 (met attest naar Bennekom). Uit dit huwelijk worden in Rhenen 3 kinderen gedoopt.
Gijsbert wordt genoemd jongeman van (Op)heusden.
Wie kent zijn geboortejaar en wie waren zijn ouders.
Reacties aan Kobus van Ingen, Vispad 2, 4043 JN Opheusden, tel. 08887-1741 of het AIC Betuwe.

CONTRIBUTIE 1993

Het wordt misschien wat eentonig, maar er zijn nog leden die hun contributie over 1993 niet hebben betaald. Mocht u ook tot deze

groep behoren, wilt u dan zo spoedig mogelijk betalen. Uw penningmeester kent leukere bezigheden dan betalingsherinneringen rondsturen.
Bij voorbaat dank.

De penningmeester

IMPRESSIES VAN EEN NIEUWKOMER

Een verrassend levende vereniging van 25 jaar

Je denkt, dit lijkt me wel wat, ik word lid van de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN.
En zo maar word je secretaris, ook leuk.
Maar dan begint het...
Na enige tijd ontdek je structuur in dit mierennest van (hardwerkende) vrijwilligers.
Er is een Stichting — het Archief- en Informatie-Centrum voor de Betuwe — en een Steunfonds.
Er is een Vereniging — de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN — die een werkterrein omvat van 7 burgerlijke gemeenten, van Heteren tot Maurik.
Er zijn werkgroepen zoals Streekgeschiedenis Zetten, Genealogie en Archeologie. Er is een Osenvorenredactie en een goede bibliotheek.
Er blijken heel wat transcribenten te zijn, die oude stukken "vertalen", om ze voor een breed publiek toegankelijk te maken.
En... als je zomaar eens binnen wipt, bijvoorbeeld op een woensdagavond, zijn er altijd mensen in de weer met genealogie.
Het is een grote aanwinst, dat al die microfiches aangeschaft konden worden.
Er was het 25-jarig jubileum te vieren. Er komt een feestcommissie en het hele jubileum klonk als een klok!
De officiële viering met al de gasten en sprekers, de gezellige avond voor de vaste vrijwilligers, de Betuwse avond in het Dorpshuis èn niet te vergeten de beide Jubileumboeken.
Verder de fototentoonstelling, die ook door veel scholen werd bezocht.
Dàn is er elke maand weer een lezing op de tweede maandag.

HERMAN

KANTOOREFFICIENCY OCHTEN

- FAXAPPARATUUR
- KOPIEERSYSTEMEN
- KANTOORMACHINES
- KANTOORINRICHTING
- KANTOORBENODIGDHEDEN

MINOLTA

Reparaties en onderhoud
Eigen Technische Dienst

03444 - 2020

BURG. H. HOUTKOPERLAAN 5 - 4051 EW OCHTEN

H.WEIJMAN

LOODGIETERS- EN VERWARMINGSBEDRIJF

Ochten Tel.: 03444-1793

Lid: N.V.G.A.

VAC!

VERZEKERINGS-EN AUTOMATISERINGSCENTRUM C.V.

lid nva

Voor maatwerk in:

* **Verzekeringen**
* **Pensioenen**
* **Financieringen**
* **Hypotheken**

Sander van den Heuvel

44 R.I.-straat 2b
4051 AR Ochten

Tel. 03444 - 3234

garant MARKT

Royale sortering in:

garant MARKT

aardappelen,
groente,
fruit,
vlees,
vleeswaren
brood
&
kaas
vers van het mes

Wij bezorgen (binnen Kesteren) al uw boodschappen **GRATIS** bij u thuis

V. DULKEN

Kerkstraat 24a - 4041 XB Kesteren
Telefoon 08886-2950

Voordelig, vriendelijk en vertrouwd!

Door in deze

NIEUWSBRIEF

te adverteren

steunt u ons werk

Grootendorst Banket B.V.

Heuningstraat 23a
4051 CA Ochten
Tel. 03444-1686-1714-1794

Er was een cursus genealogie (stamboomonderzoek) en nu is een cursus paleografie (oud schrift) begonnen.
Driemaal per jaar verschijnt de Nieuwsbrief en samen met andere verenigingen wordt de Tabula Batavorum verzorgd.
De Nieuwsbrief ervoer ik als informatief, de Tabula Batavorum verraste me door de goed onderbouwde verhalen.
Wat ook zo fijn is, is de "technische dienst".
Moet er iets gemaakt of veranderd worden, je vraagt en "zij doen". Verrukkelijk!!!

Ik ben ervan overtuigd, dat dit verhaaltje niet compleet is, maar ik wil toch nog even vertellen, wat ik als één van de grootste charmes ervaar, namelijk dat je niet kunt aangeven wat voor soort mensen lid is van onze HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN.
Het is de liefde voor de streek en de historie, die ons bindt.

In ben blij, dat ik ook één van die vele mieren ben.

Dieneke Kronenberg

TUSSEN HERINNERING EN HISTORIE

We zaten toch wel een beetje in de rats toen enkele dagen voor de officiële viering van het 25-jarig bestaan, de ruim duizend jubileumboekjes "Tussen herinnering en historie; De Betuwe in terugblik" het AIC Betuwe werden binnen gebracht. Waren het er niet te veel? En hoe brengen we ze nu verder aan de man? Allemaal onzekerheden die, zoals achteraf bleek, niet nodig waren.
Allereerst waren er natuurlijk de circa 350 exemplaren die we aan u als leden hebben toegestuurd (of langs gebracht) en daarnaast hebben we bij de officiële viering de vertegenwoordigers van de gemeenten, buurverenigingen en plaatselijke pers ook nog eens de nodige boekjes geschonken.
Al met al bleven er nog ruim 600 exemplaren over die we gezien de kosten maar al te graag in de handel wilde brengen. In goed overleg konden we de prijs vaststellen en met doosjes van 27 stuks op de achterbank reisden we de in aanmerking komende middenstanders af. Jawel middenstanders,

waarmee echt bedoeld wordt allerlei winkeliers, van boekhandels tot slagerijen, die het boekje voor ons in de verkoop wilden nemen.
Deze methode bleek zo kort voor de feestdagen goed te werken. Vrijwel alle verkoopadressen waren binnen de kortste tijd uitverkocht en benaderden de HISTORISCHE KRING KESTEREN EN OMSTREKEN voor aanvulling van de voorraad. Dit overtrof werkelijk onze stoutste verwachtingen en was voor de penningmeester van onze vereniging "een pak van zijn hart".
Achteraf gezien hebben we er zelfs te weinig laten drukken. Winkeliers die bellen moeten we nu "nee" verkopen omdat we toch graag een beperkt voorraadje op het AIC Betuwe willen houden om individuele leden en belangstellenden ook nog een exemplaar te kunnen leveren.
Van leden en ook van belangstellenden welke het boekje hebben gelezen ontvingen we lovende kritiek. De inhoud maar met name de opmaak en druktechnische uitvoering bleken de sleutel voor het succes te zijn.

Kobus van Ingen

HULP GEVRAAGD

Wie helpt ons aan een voordelig groot projectiescherm? De minimum maten moeten 1,75 x 1,75 m zijn en opvouwbaar. Wij vragen dit vanwege de vele lezingen, die er de laatste tijd in wat grotere zalen moeten worden gehouden.
Verder hebben wij nog steeds dringend behoefte aan microfiche-leesapparaten. Wie helpt ons of weet een adres voor tweedehands apparaten?

Het Bestuur

PERCEELSNAMENATLAS VAN RIVIERENGEBIED

Van de "Atlas van Perceelsnamen in het Gelders Rivierengebied; Deel 1 De Midden-Betuwe" van Chr. de Bont en A.D.M. Veldhorst, die ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van onze vereniging werd uitgebracht, is nog een behoorlijk aantal te koop. Deze atlas, die bestaat uit een verklarend boek plus vele kaarten, samen gebundeld in een omslag

FAMILUX
DE WILDE

- HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN
- SPEELGOED
- ELEKTRISCHE APPARATEN
- WASAUTOMATEN E.D.

Molendam 7 - Ochten
Telefoon 03444 - 3446

Tuinplantenkwekerij
stam

Mathijssen's

Groente en fruit
rauwkost en fruitmanden
restaurant-service

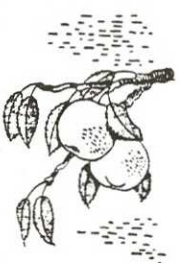

A. Mathijssen
Pr. Margrietlaan 2
6669 AP DODEWAARD
tel. 08885-1380

GENEESMIDDELEN

VERF

BABY-ARTIKELEN

DOE-HET-ZELF ARTIKELEN

DROGISTERIJ

J. NEELEMAN

MOLENDAM 10 — OCHTEN
TELEFOON 03444 - 1208

PIET SPIES BV KESTEREN

TRANSPORT - GRONDVERZET - MACHINEVERHUUR
ZAND-, GRIND- EN GRONDHANDEL
STRAATSTEEN- RODE SPLIT - CONTAINERVERHUUR
TEVENS ALLE SLOOPWERKEN

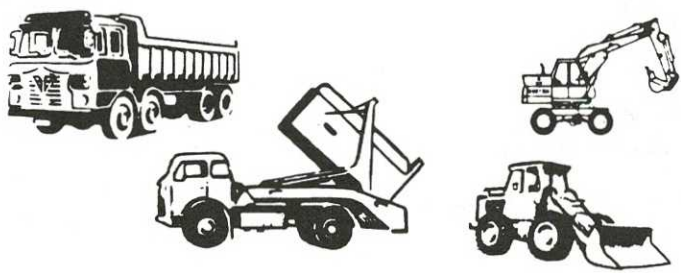

TEL. 08886 - 1520

HET ADRES VOOR:

Benzine
Diesel
Motorolie
Auto-
onderhoudsmiddelen
Wegenkaarten

AVIA

Tankstation Blankestijn
Kesteren
Tel.: 08886-2090

Architect
Bert Noppen

Achterdorp 41,
4041 GJ Kesteren
08886 - 1681

vormt een rijke informatiebron voor een ieder die interesse heeft voor de geschiedenis van het "midden" Betuws landschap.
De kaarten zijn onderverdeeld volgens de oude grenzen van de dorpspolders of onderdelen daarvan en voor een ieder die zich ook maar even in dit gebied wil oriënteren zijn de kaarten eenvoudig toegankelijk. Behalve de veld- en perceelsnamen geven de kaarten ook informatie over de landschappelijke indeling van vóór de ingrijpende ruilverkaveling in de vijftiger jaren en de merendeels eeuwenoude namen die voor de gebruikers van de grond als herkenning golden. Zij zijn zodoende een rijke bron voor nader onderzoek.
Ook de vorm en ligging van de percelen ten opzichte van de dorpskernen zijn vaak interessanter dan men op het eerste gezicht zou vermoeden. Hierin vinden we soms de systematische ontwikkelingen van de vroeg-middeleeuwse nederzettingen (ook nederzettingen die nooit tot dorp zijn ontwikkeld). Veel percelen hebben zodanige namen en zijn zo gegroepeerd dat hieruit dikwijls duidelijk de oude rivieraftakkingen van vóór de bedijking zijn te herkennen. De namen duiden dan vaak op drassig land of vertellen iets over de toenmalige plantengroei. Kortom allerlei zaken die de moeite van het kennis nemen méér dan waard zijn!
De uitgave is in de regionale boekhandels te koop voor *f* 27,50
en voor leden is zij voor de prijs van *f* 22,50 te koop bij het AIC Betuwe te Kesteren (bij toezending zijn we genoodzaakt portokosten in rekening te brengen).

Kobus van Ingen

TENTOONSTELLING VEENENDAAL

In de periode van 12 t/m 15 mei a.s. organiseert het Christelijk Lyceum te Veenendaal een Romeins/Griekse tentoonstelling "Bewegend verleden". Deze tentoonstelling is gemaakt door zo'n 200 leerlingen, die het vak Latijn volgen.
Er zijn verschillende activiteiten, waaronder een (kunst)historisch overzicht vanaf de Minoïsche periode tot ± 200 na Chr., maquettes (onder andere Romeinse gebouwen in Trier en Rome), originele Romeinse voorwerpen uit de Betuwe, beelden en een nagebouwde Dorische tempel (schaal 1:4). Ook

kan men in onze winkel allerlei voorwerpen kopen, variërend van T-shirts tot nagemaakte Romeinse sandalen*.
Op ***vrijdagavond 14 mei*** is er tevens een toneelvoorstelling van het theaterstuk "Nero". (Tentoonstelling van 19.00 uur tot 20.00 uur en toneel vanaf 20.30 uur**.)

* Er is gelegenheid om de tentoonstelling op de volgende data en tijdstippen te bezoeken: ***woensdag 12, donderdag 13 en vrijdag 14 mei 1993 van 15.00 uur tot 17.00 uur en zaterdag 15 mei 1993 van 10.00 uur tot 16.00 uur.***

** De entree bedraagt *f* 2,50 voor volwassenen en *f* 1,00 voor scholieren en studenten voor de tentoonstelling en *f* 5,00 voor de toneelvoorstelling.

Alle activiteiten vinden plaats in het Christelijk Lyceum, Kerkewijk 149 te Veenendaal.
Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij:

Rolf Smit
Tel. 03449-3062

EEN MOEDIGE REDDING IN HETEREN

Van de heer H.J. Gerritsen ontvingen we navolgende transcriptie van een verklaring van Schout en Buurmeesters van Heteren, naar aanleiding van een moedige redding van vele mensen na een dijkdoorbraak op 29 januari 1809; in de Franse tijd.
Het is niet duidelijk of dit document in het gemeente-archief van Heteren of het Rijksarchief te Arnhem ligt. Met dit soort documenten kunnen ongetwijfeld een aantal mensen hun familie-onderzoek illustreren.
Over de watersnood van 1809 is overigens veel meer bekend en gepubliceerd.

Wij ondergetekende Schout en Buurmeesteren van Heteren, attesteren hiermede op onzen gedanen eed, dat **Jan Geerts, Aelbert Martens, Jan Gerritsen** en **Huybert Kooy**, sedert zondag den 29. januari te Heteren met

Tot uw dienst!

Joop van Mourik Makelaardij o.g. BV

Wij verzorgen voor u:
a. aankopen o.g.
b. verkopen o.g.
c. taxaties
d. hypotheken
e. gratis computerberekening van de maandlasten
f. financiële adviezen

Zoekt u ergens een woning?
Laat het ons weten! Bel ons of stap vrijblijvend bij ons binnen.

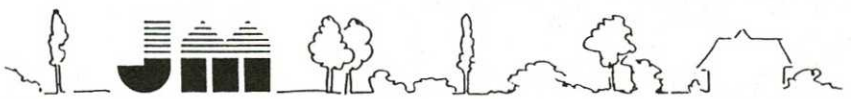

Makelaardij o.g. Joop van Mourik B.V.

Lienden, Oudsmidsestraat 12
Tel. 03443 - 2400

Opheusden, Dorpsstraat 9a
Tel. 08887 - 2906

drukkerij opheusden

Kerklaan 3
Postbus 13
4043 ZG Opheusden
Telefoon 08887 - 1712
Telefax 08887 - 2581

Drukkerij Opheusden

maakt werk van uw drukwerk

ELEKTRO TECHNISCH INSTALLATIEBUREAU

G.J. v. Binsbergen & Zn.
Burg. Lodderstraat 13 Opheusden
Audio-Video
Uw vertrouwd adres voor:
Was- en droogautomaten, koel- en vriesapparatuur, elektrisch huishoudelijke apparatuur. Alles op gebied van verlichting

Tel.: 08887-1339*

VOTEX®

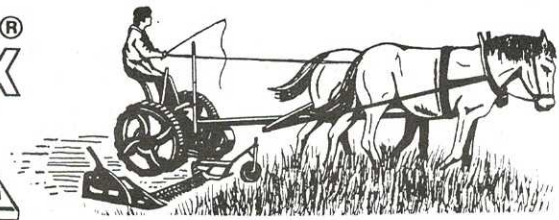

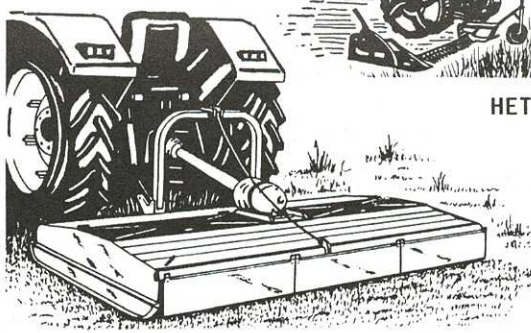

HET MECHANISATIEBEDRIJF
VOGELENZANG ANDELST
LEVERT SINDS 1922
EEN HISTORISCHE
BIJDRAGE AAN DE
MECHANISATIE VAN
DE BETUWSE LAND-
EN TUINBOUW.

VOGELENZANG ANDELST

WAGENINGSESTRAAT 52
6673 DD ANDELST

TELEFOON 08880-69500
FAX 08880-54041

MEUBELBEKLEDERIJ
VAN LEDDEN

Dorpsstraat 22 4031 ME INGEN

Tel. 03443-2792

Het adres voor vakkundig
bekleden van Uw meubelen

★ Grote collectie stoffen
★ Prima afwerking
★ Vooraf prijsopgaaf
★ Ook voor D.H.Z.

WIM VAN ZANTEN
TWEEWIELERS

FIETSEN:
Gazelle
Sparta
Union
ATB's
Etc....

BOVAG MOTOR

MOTOREN:
Honda
Suzuki
Kawasaki
Yamaha
Etc.....

Olie voor bromfietsen, auto's en motoren
Eurol - Shell - Yacco - Valvoline

BROMFIETSEN:
Honda
Suzuki
Kawasaki
Yamaha
Etc.....

Onderdelen en toebehoren voor alle tweewielers. Alle reparaties!

KESTEREN

Tel.: 08886 - 1200
Fax: 08886 - 2668

een aak ter redding van menschen en hebben gevaren dat zij op onze orders zooveel bij den dag als bij den nagt nooit eenige de minste onwilligheid hebben betoond, dat zij zelfs des avonds voor en reeds in den storm eene huijshouding, bestaande uyt vijf zielen, in prestatie van den Buurmeester Speyers zijn soon, die zelfs op order van zijn vader heeft mede moeten varen, met geweld uijt het huijs gehaald, welk huijs des nagts ook is ingestort en gaan drijven, voords hebben deselfde schippers des morgens om vijf uren in den storm het gansche huijsgesin van Derk Derksen mede onder Heteren wiens huijs reeds gedeeltelijk was ingestort en mede uit vijf zielen bestaande, uijt het huijs gehaalt, bij welke gelegenheit gemelde schippers tot aan hun broekband voor den solder in het water zijn geschoten en also die tien zielen met gevaar van hun leven voor den dood gered, gelijk zij lieden op den 1. februari des nagts na den storm kort bij Valburg sijn gevaren en die gehele huijshouding, bestaande uit vier à vijf zielen met hun have en vee uijt het huijs dat reeds was ingestort gehaalt, en in vijligheid gebracht voor welke getrouwe diensten wij hun bij deze bedanken, met last aan hun om deze aan den Heer Landdrost van Gelderland te vertonen.
Actum Heteren den 5. februari 1809.
Get: A. Boll — Scholtus, Geurt Speijers — Buurmeester, J.F. Ockhorst — Buurmeester.

(Uit: Frans Archief)

H.J. Gerritsen

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN (5)

Hierbij volgt het vijfde deel van de beschrijving van Betuwse plaatsen, afkomstig uit **Het Koningrijk der Nederlanden, voorgesteld in eene reeks van 136 naar de natuur geteekende schilderachtige gezigten en beschreven door J.L. Terwen** (1858); herdruk (1979) door B.V. Foresta, Groningen.
Dit maal zijn de gemeenten Echteld — met de dorpen Echteld, Ochten en IJzendoorn — en Dodewaard — met de dorpen Dodewaard en Hien — aan de beurt.

(wordt vervolgd) Frans Nieuwenhof

Echteld, bij de Linge, 1 uur N. O. van Tiel, en met 200 inw. in de kom, bezit mede eene Herv. Kerk en een groot, vrij regelmatig kasteel, het *Huis-te-Echteld*, met zware torens, en waarschijnlijk reeds in de 12de eeuw gesticht. Tot de gem. Echteld behoort ook het dorp *Ochten*, 2 uren O. van Tiel, aan den Waaldijk, langs welken het zich wel 2 uren ver uitstrekt; de Herv. Kerk is eene der oudsten van de Over-Betuwe en heeft toren en orgel: de geheele gemeente bevat ongeveer 1.800 inw.— W. van Ochten, digter bij Tiel, vindt men het kleine *IJzendoorn* (400 inw.), en O. het zeer oude *Dodewaard*, mede aan den Waaldijk, en met het dorp *Hien* eene bevolking van 1.400 zielen bevattende; hier staat eene nette Herv. Kerk, niet lang geleden vernieuwd, met een oud torentje.

OSENVORENREEKS

Na het verschijnen in de vorige Nieuwsbrief van een lijst met aanvullingen op de Nevenserie van de Osenvorenreeks, zijn inmiddels weer vele nieuwe uitgaven gepubliceerd. Omdat deze uitgaven zoveel nuttige informatie bevatten volgt hierna de aanvulling op de lijst van de vorige keer. Het betreft dit keer uitsluitend transcripties van het Oud-Rechterlijk Archief.

Aanvulling Hoofdserie

41 RNB, AVB Ingen inv. 234 - 4e deel, 1686-1697 + 5e deel, div. registers
42 RNB, AVB Ingen inv. 234 - 3e deel, 1678-1686
43 RNB, AVB Ingen inv. 234 - 1e deel, 1660-1668
44 RNB, AVB Kesteren inv. 246 - 1e deel, 1660-1683
45 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 1e deel, 1660-1665

46 RNB, AVB IJzendoorn inv. 6 - 1e deel, 1719-1727

50 Jubileumuitgave "Tussen herinnering en historie; de Betuwe in terugblik"

Aanvulling Nevenserie

A77 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 1e deel, 1660-1665 (hernummerd tot deel 45)

A78 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 2e deel, 1666-1679
A79 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 3e deel, 1680-1692

A80 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 4e deel, 1693-1703
A81 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 5e deel, 1704-1715
A82 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 6e deel, 1716-1729
A83 RNB, AVB Hien & Dodewaard inv. 256 - 7e deel, 1730-1740
A84 RNB, AVB IJzendoorn inv. 6 - 1e deel, 1719-1727 (hernummerd tot deel 46)

A85 RNB, AVB IJzendoorn inv. 6 - 2e deel, 1728-1741
A86 RNB, AVB IJzendoorn inv. 6 - 3e deel, 1742-1751
A87 RNB, AVB IJzendoorn inv. 6 - 4e deel, 1752-1763
A88 RNB, AVB Ochten inv. 263 - 1e deel, 1739-1749
A89 RNB, AVB Ochten inv. 263 - 2e deel, 1750-1759

A90 RNB, AVB Ochten inv. 263 - 3e deel, 1760-1769
A91 RNB, AVB Ochten inv. 263 - 4e deel, 1770-1780
A92 RNB, AVB Ochten inv. 263 - 5e deel, 1781-1787
A93 RNB, AVB Ochten inv. 263 - 6e deel, 1788-1797
A94 RNB, AVB Ochten inv. 263 - 7e deel, 1797-1805

RNB = Rechterlijk Archief Ambt Neder-Betuwe
AVB = Akten van Bezwaar

De publikaties zijn ter inzage en verkrijgbaar bij het AIC Betuwe.

© Copyright Historische Kring Kesteren en Omstreken.

Niets uit deze reeks mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het bestuur van de Historische Kring Kesteren en Omstreken.

munthandel G. HENZEN

RUIM GESORTEERD IN o.a.

- GRIEKSE MUNTEN
- ROMEINSE MUNTEN
- MIDDELEEUWSE MUNTEN
- PROVINCIALE MUNTEN
- KONINKRIJKSMUNTEN
- BUITENLANDSE MUNTEN (middeleeuwen-modern)

GRATIS PRIJSLIJSTEN OP AANVRAAG!

Bezoek uitsluitend op afspraak !

Pr. Irenelaan 19
3958 XN AMERONGEN.
Telefoon: 03434-52838.

HIER

had **uw** advertentie kunnen staan!

B
A
S

Betuwsche Administratiesystemen b.v.

44 R.I.-straat 33 - 4051 AP Ochten
Postbus 100 - 4050 EB Ochten
Tel: 03444-3606 - Telefax: 03444-4109

Systeemhuis en leverancier van kantoorapparatuur

Speciaalbedrijf in kantoorautomatisering
Aanleg en onderhoud computernetwerken o.a. Novell - Lantastic - O.A. Link

Dealer van: Tulip-, Philips-, BAS Comp- en Brothercomputers

B.A.S. b.v.:

* Verkopers van de softwarepakketten: **King - Cash - Exact - Syntess - Fimis - Basfak - Basboom** etc., de softwarepakketten voor de **financiële-, handel-, industrie- en projektenadministraties,** incl. het doen uitvoeren van **maatwerk** en koppeling met andere softwarepakketten.
* Verkoop van alle kantoorartikelen - fotokopieerapparaten - schrijf- en telmachines - computersupplies (computerpapier - linten - diskettes - etiketten - opbergmiddelen) - kantoormeubelen etc.

Interesse? Bel ons voor een uitgebreide B.A.S.-catalogus!

Spaar automatisch. Dan groeit uw geld ongemerkt èn snel.

Eén keer regelen en ongemerkt spaart u dat nieuwe bankstel bij elkaar: of uw volgende auto. Gewoon helemaal vanzelf, omdat u automatisch spaart.
Omdat u elke maand weer een vast (of variabel) bedrag naar uw spaarrekening laat overschrijven.
Kom even langs voor meer informatie.

Rabobank
Meer bank voor je geld